

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Iz dežel prihajajo opetovano proti boju o usiljivosti pri volitvah.

V mnogih slučajih so lokalne oblasti kmete hoteli prisiliti, da volijo duhovščino in starejše može občine, temu nasilju se pa kmetje branijo.

— Državni namestnik v Tiflisu je izdal okle s katerim naznanja, da vlada poškodba na posestvih naseljenecv katere so se prigodile prilikom revolucije ne odškoduje.

— Iz ruske mornarice izobčen je poročnik Schmidt, kateri je meseca novembra poveljeval uporne ladije in kateri je bil obsojen na vešala, potem pa pomiloščen v prognanstvo, je sedaj zopet obsojen na smrt in bode ustreljen.

— Sedanjí predsednik grof Witte bode odstopil v kratkem. Uzrok njegovega odstopa je bolezen.

Njegov naslednik bode general Koskowskí.

— Dvajset oboroženih mož je naskočilo "National Credit" banko ter so uplenili \$422.000.

Roparji so kljub zasledovanju ušli. Vlada se poslužuje najostrejših naredb da uduši nameravani štrajk železničarjev in telegrafistov.

V Rostovu so železničarji imeli shod a kozaki so pridržali ter shod razgnali ter ubili 2 železničarja 8 pa ranili. V Moskvi stražijo vojaki kolodvoze in zaloge.

— Način s katerim general Alhanov udušuje ustaško gibanje provzroča — med ljudstvom silno ogorčenja, radi tega se tudi dinamični atentati na vojašvo množe.

Letski časopisi poročajo da so vojaki v baltički provinci od 14. decembra 1905 pa do 14. svečana 1906 obesili 18 oseb, ustrelili pa 631.

320 oseb je nadalje padlo v boju a 251 oseb so kozaki do smrti sšibali.

V Petrogradu so pričeli z zasliševanjem prič v preiskavni zadevi kapitulacije Port Arturja.

To bode trajalo kakih 6 tednov. General Stoessel je predlagal, da se zasliši tudi general Nogi in nekatere druge japonske vojskovodje.

Bolj ko se bliža spomlad, bolj se opazuje neke sumljivo gibanje med kmeti. Vse to gibanje pa kaže da ustane kmetaki punt.

V raznih krajih se branijo kmetje obdelovati posestva graščakov. V drugih krajih pa se kmetje lastijo graščakovo posestvo, ter ga obdelujejo za se.

Vender se ne more še trditi bode li posledica tih dejanj kmetaki upor.

— V času nemirov na Ruskem so zaprli 70.000 ljudi.

Seveda mnogo tih je obsojeno v prognanstvo, mnogo jih je potaknjenih po trdnjavah, v tudi mnogo jih je bilo obsojenih na smrt.

— Ruski revolucioner Čajkowsky dospel je iz Londona v New York, kjer namerava nakupiti strelnega orožja za prihodnjo revolucijo.

Čajkowsky je bil vže prognan v Sibirijo, a posrečilo se mu je ubeg v Ameriko.

— Vladni list "Rusko Gosudarstvo" prinaša iz Moskve vest, da so tamonjši židovski trgovci zapustili mesto, ker se boje, da o velikonoči prične splošno klanje židov.

Tudi pravi ta list, da je pričelo med delavstvom zopetno revolucionarno gibanje.

— V Theodoní je mob naskočil tamonjšo sinagogo, ter jo popolnoma razdejati.

— Zaradi obsodbe poročnika Schmidt katerega so vže ustrelili, je pričelo vojaštvo v Petrogradu revolucionirati.

Tudi v Moskvi je vzbruhnila nova ustaja vojaštva pri kateri so trije pešpolki udeleženi.

— V Yowzovsku se je ustaja ponovila 16.000 delavcev je delo zapustilo, ter se ustašem pridružilo.

AVSTRILIJA.

600 Macedoncev se je napotilo v Ameriko

Šeststo macedoncev izseljencev odpotovalo je danes v Reko, Hrvatska, da se napotijo v New York. Vsi so preskrbljeni z potrebnimi sredstvi tako, da se bodo lahko izkrcali v Zjed. državah. Dasi ravno turske oblasti zatrjujejo, da vlada sedaj v macedonskih vllajetih mir, temu ni tako, in kljub rusko-avstrijskemu orožništvu, so razmere še slabše, nego so bile — pred dvema leti.

Avstrija bode zaplenila denar.

Poroča se da je avstrijska vlada sklenila zapleniti ves denar, katerega bodo poslali Ogrí iz Amerike na Ogersko za podporo ondotnih nemirov.

Boji v Macedoniji.

V Peču se je začelo albansko prebivalstvo resno puntati, ker je nezadovoljno z muftijom. Izgredniki so zažgali muftijevo hišo ter streljali na vojake. Seveda je tudi vojaštvo streljalo. Na obeh straneh je bilo več mrtvih. Poklicati so morali osem bataljonov z dvema gorskima baterijama, ki so mesto popolnoma zasedli. Nemiri so trajali cele tri dni.

— V neki hiši so izsledili francoskega varovanca Damijana Martinova, ki je baje načelnik bolgarskih vstašev v Skoplju. Martinov je izjavil da se vda le avstro-ogrskega orožništvu. Ko ga je prišel nato aretovat avstrijski stotnik E. Turič, je vrgei Martinov bombo, ki pa je le njega samega ranila na nogi, dočim se častniku ni nič zgodilo.

MAROCCO.

Večina delegatov je prepričanja da pride v najkrajšem času do popolnoma sporazuma med Nemčijo in Francijo. Pričakuje se dan na dan povoljna rešitev marokanskega vprašanja.

JAPONSKO.

Potres je skoraj popolnoma razdejal otok Formoza. V prefekturi Kagi je 1400 hiš porušenih. 1014 oseb je prišlo ob življenje. Promet z železnico je med Kagi in Toroku popolnoma ustavljen.

Šola za krvnike.

Krvnik londonski preselil se je v večnost, kjer mu baje ne bode potreba več izvrševati krvavega posla. — Ker pa ni imel nobenega posebnega in v tem poslu izučenega naslednika, je mestna uprava ustanovila šolo za krvnike.

Isti "učenec", kateri bode skušajo najbolje prestat, bode imenovan in slovesno inštaliran krvnik.

K vsemu temu pa menda je brez potrebe naglašati, da je London glavno mesto Anglije, in da Anglija je ena najbolj klerikalnih držav, kjer se učijo: Ne ubijaj!

Cesar Maksova ura.

Na nesrečnega cesarja Maksimilijana spominja nas ravnokar iz Madrida došlo poročilo, ki pravi da je neka madridska zastavljavnica te dni prodala uro za 1800 pezotov, ki je bila last nesrečnega Maksimilijana.

Na uri je napisano: "Častniki cesarske mornarice nadvojvodu Maksimilijanu. 1854.

Ta ura je ista, katero je Maks odal svojem spovedniku pred svojo smrtjo, da jo izroči cesarici Karloti.

Kako je prišla z zastavljavnico, je pa zagonetka.

Poslanec Rotschild za jude.

Poslanec angleškega parlamenta —

Lord Rotschild je v zbornici protestiral proti temu, da Anglija iz Rusije došle žide ne pripusti k vseljevanju na Angležko. Omenil je nadalje, da so Rusi izločene žide na meji prijeli, ter jih postrelili. Za to trditev je postal neštevilno dokazov.

Angleška postava za ptujce prepoveduje vseljevanje takih ljudi, ki bi bili državci v nadlego, določa pa izrečno da se politične ubežnike ne sme odvrniti — seveda to le v teoriji, praktično pa postavo drugače izpeljujejo.

Ameriške vesti.

Delavske vesti.

Za deseturno dnevno delo dobivajo tesarji v Havani \$2.50 do \$3.50 dnevne plače, katero se jim splačuje v — španskem zlatu.

— Premoženje vseh delavskih zadrug na Nemškem je znašalo lansko leto lepo svoto 228,760.536 mark.

— Sydneyski čevljarji v Australiji so ustanovili unijo, ter se priključili delavskemu gibanju.

— Na Illinois centralni železnici so plače kurjačom zvišali od 10c do 30c na dan.

— Pismonoše v Queenslandu, Australija, dobivajo 125 funtov šterlingov plače na leto.

— V letu 1905 se je v Zdr. države vselilo 11.021 japonskih in 4929 koreanskih delavcev.

— Od 17.000 delavcev, kateri sedaj delajo ob panamskem prekopu, je samo 1500 Američancev.

Srednji rojaki v Jolietu.

Dobro znani kaplan Laurič, radi katerega so se časopisi iz stare domovine tolikanj bavili, ter se ga je celo poljejska oblast s svojimi oglasti spominjala, se je naselil v Jolietu, ter opravlja tam službo "nedolžnega kaplančka".

Telegrafist zakrivil nesrečo.

Pravo število ponesrečencev pri železniški nesreči na Denverski in Rio grandski železnici ne bode pač nikdar popolnoma določena.

Gotovo pa je, da je ta nesreča ena največjih, katere se je pripetila na američanskih železnicih.

Število mrtvih je baje 36.

17 mrtvecev so pripeljali v Morgue — mrtvašnico, — okolo 20 oseb pa je zgorelo in ni ostalo drugega sledu kakor pepel.

Vsed poročila iz Pueblo posname se, da je to nesrečo zakrivil telegrafist Lively kateri je v službi zaspal.

Bil je neprenehoma 72 ur v službi, in konečno tako zmučen, da je omagal.

Med tem časom pa se je pripetila nesreča, kajti telegrafist ni dal na znane vlakovodju, da je proga zastavljena. — Livelya do sedaj niso zaprli, ker pričakujejo še izjavo mrtvaškega oglada.

Ivan Most umrl.

Znani izdajatelj mesečnika "Freiheit" Ivan Most, je v Cincinnati vmrl. Bil je unet agitator in anarhist. 10 let svojega življenja je moral prebiti po ječah.

Premogarji.

Premogarski kongres je dovolil — \$5000 za zagovarjanje Moyerja, Haywooda in Pettibone. Tudi radodarni doneski so se nakopili v precejšno število.

Katastrofa na železnici.

Dne 16. t. m. sta, vzhodno vozeči vlak št. 16 in zapadno se vračajoči vlak št. 3 pri Portlandu Col., trčila skupaj.

40 oseb bilo je pri tem ubitih, veliko pa ranjenih.

17 ranjencev so s rešilnim vlakom

pripeljali v Chicago, ter so jih odali v St. Marys bolnici.

Ti so povedali, da so razbiti vozovi pričeli goreti, ter je najmanj 14 oseb zgorelo.

Mrak in sneženi zameti so oteževali rešitev. Možstvo obeh vlakov je zginilo.

Slovenec ponesrečil.

V Ely, Minn., se je naš rojak Andrej Prijatelj dne 7. t. m. ponesrečil.

Padel je nanj kos železne rude ter ga hudo ranilo.

Prepeljali so ga v bolnico, kjer je dne 14. t. m. umrl.

Pokojni je bil doma iz Sodražice, ter se je šele pred petimi meseci oženil.

Bil je član društva sv. Antona.

Nadaljne nesreče.

V Irwin, Pa., je umrl F. Sajević, iz Rajhenburga na Štajerskem. V Ameriki je bil vže 16 let.

— V Osceola, Neb. je ubilo v svinčeni tovarni dva rojaka in sicer: — Franceta Bizjak doma iz Vurzenitina, na Štajerskem in Tomaža Kolarja, iz Zagredja na Dolenjskem.

Oba sta bila oženjena, ter zapuščata žene in otroke v starem kraju.

Pri kakem društvu ni bil nobeden.

— V Haser, Pa., je umrl rojak Josip Jaklič, doma iz Sadinje vasi na Dolenjskem.

Bival je tukaj 19 let in zapuščata ženo, 4 hčere, in 2 sina.

— V Bridgeport, Ohio je lokomotiva povozila rojaka Alojza Zorko. — Drugi dan po nesreči je umrl.

Samoumor Slovencev.

Iz Pittsburga smo dobili poročilo, da se je lastnik lista "Delavski prijatelj" Schlander ustrelil, njegov sotrudenik pa zastupil. Schlander je imel neke neprilike in ga je sodnja zasledovala.

To je bil tudi najbrže uzrok samomora.

Ameriški poslanik odstopil

Bellany Storer poslanik Zdr. držav na dunajskem dvoru je odstopil.

Nepričakovani odstop je diplomatične in uradniške kroge presenečil. — Uzroka temu ni znan Storer namerava začasno priti v Ameriko a pozneje se naseliti na Francoskem.

Njegov naslednik bode Karl S. Francis iz Troye, N. Y., ter se bode takoj odpeljal na Dunaj, ter prevzel poslaniške posle.

Radi novorojenca alarm.

V New Yorku je Josip Powers po noči hotel iti po zdravnika svoji ženi, katere je pričakovala poroda. Vender v noči ni mogel dobiti zdravnikovega stanovanja, radi tega je po telefonu naprosil policijskega zdravnika.

Telefonist ni razumel pogovora po telefonu, ter je alarmiral policiste, ter jih poslal v hišo Powersa. Ob enem je pa, misleč da je nastal ogenj — poslal požarno brambo.

Ko pridirja požarna bramba in policija k Powersu, je babica presenečenim javila, da e vse dobro izteklo, ter da se je Powersu rodil sinček.

Seveda je policija in požarna bramba, ker pri tem ni bilo treba njene pomoči s krobotom in smeohom zapustila Powersovo hišo.

Zameten vlak.

Vlak Illinoiske centralne železnice, kateri je pri Argenti, 12 milj od Decatur obtičal v snegu je po dvanedevni zamudi prispel do svojega cilja Champaign.

V bližini se nahajajoči farmerji so poskrbeli, da potniki niso od glada omagali.

Otrok proletarca.

14letni Tili Hildeman je vže v svojej mladosti zgubila veselje do življenja in v torek se je poskusila usmrtiti s tem da se je zaprla v sobo, ter izpustila plin. Rešitev je prišla še pravočasno.

Radi poskusa samomora pa se je mogla zagovarjati pred sodnikom.

— "Ali nisi srečna? Zakaj si to storila?" jo praša sodnik.

"Morala sem delati, od jutra do večera sem prala, ribala in zvečer sem bila vedno tako utrujena, da nisem mogla zaspati.

Od kar se vem spominjati ne morem reči, da sem imela vesele ure in radi tega mi je življenje zamrzelo." — Tako je deklica sodniku pripovedovala.

Sodnik jo je oprostil, ter jo poslal v industrijsko šolo kjer bode brezplačno pohajala v šolo.

Rojaki!

Opozarjamo Vas na to, da se bode v nedeljo, to je dne 25. t. m. ob 1 uri popoldne vršila v mali narodni dvorani mesečna seja "Čitalnice" Pridite v obilnem številu.

ODBOR.

VABILO!

Naš rojak gospod I. Zima priredil bode v Narodni dvorani na oglu Centre Ave. in 18 ceste

V saboto, t.j. 24. t.m. ob 8 uri zvečer in v nedeljo 25 t. m. ob 4 uri popoldne

dve predstavi. Gospod Zima je v svojem poslu pravi mojster, in njegove magične predstave so zelo zanimive in občudovanja vredne.

Carovna dela, katere on izvaja so pravi čudež, zatorej naj ne zamudi nikdo te predstave obiskati.

VSTOPNINA 25c. ZA OSEBO.

Rojaki

podpirajte
Rojaka

V soboto in nedeljo vsi v narodno dvorano.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEJ.

XIX.

Mara je zdaj odprla zavoj. Ko je razgrnila papir, je imela v rokah na tenko slonokoščeno ploščo slikan portret — maršala Marmonta. Pod podoboj je bilo z maršalovo roko zapisano:

Gospodični Mari Damjanovi
v zvesti udanosti
Avgust Vlesse de Marmont,
vojvoda Dubrovniki,
maršal francoskega cesarstva.

Mara je nagnila glavo nad to sliko, stari Damjan pa je tiho vzgel svoj klobuk in šel na prstih iz sobe, kakor bi bil slutil, da hoče biti Mara sama z maršalovo podobo. Zunaj pa si je starec otiral solze in bolestno ječal:

— Vso ljubezen sveta zasluži to moje dekle — in nima niti toliko sreče, kakor zadnja dekla.

Mara pa je dolgo ostala sama z maršalovo podobo, potem pa jo je nesla v svojo sobico in jo obesila nad posteljo.

— Dokler bom živa — bo ta slika pri meni — kadar umrjem, jo morajo pa sežgati, da se je ne bo nikdar dotaknila druga roka.

Kako bi bila Mara pač ta dan vzklpela, ko bi bila silšala Kopitarja, kako je v gledališču, sloneč ob loži baronice Cojzove s trpkim cinizmom razlagal, da je vse na svetu le hinavstvo.

— Vse je laž, vse konvencionalna fraza. Že če me kdo vpraša, kako se počutis — se laže, ker mu je vseeno, kako se mi godi. Vsi lažemo in vedno se lažemo. Celo dobrodelnost in usmiljenje je hinjeno. Za kak takolimenovan dobrodelen namen ti vrže bogataš tudi stotak, s svojimi posli pa dela, kakor s psi. Koliko je ljudi, ki leže na slami, in koliko je gospodarskih psov, ki počivajo na blazinah. Vse je laž, največja laž je pa ljubezen in zvestoba.

— No, le počakajte, je menil urednik "Télégrapha" — kakor bode urednik "Télégrapha" — kakor bode te zaljubljeni, bode te drugače govorili.

— Jaz tudi tako mislim, se je oglasil neki oficir. Žena je nekaj božanstvenega, četudi ima tisoč človeških slabosti. Mene pa n. p. kar očarajo duhovite žene.

— Mene pa dekoletirane, je rekel Kopitar in z jeznim pogledom odšel, med tem ko je baronica Cojzova rahlo nasmehnila, kakor bi hotela reči: Jaz pa vem, da ne misli tako.

Ko je pozneje Kopitar vlovil prijazen pogled iz oči baronice Cojzove, je bil tudi v resnici koj drugega mneneja in se veselil do ranega jutra. Med navzočniki pa ni bilo nikogar, ki bi bil slutil, da je ta dan bil že konec Marmontovemu kraljevanju.

Tretji del.

I.

Zaupnim potem je Ljubljana izvedela, kaj je cesar Napoleon sklenil glede Ilirije, še predno so bili dotični skepti razglašeni. Načrt za novo organizacijo sta dobila v pregled generalni intendant baron de Belleville in generalni justični komisar Josip Coffinhal. Napoleon je res razdelil Ilirijo na skupino departementov, ki so bili v precej rahli zvezi med seboj. Valed tega je pozneje nemški in italijanski element dobil veliko večjo veljavo v Iliriji, kakor jo je imel za časa maršala Marmonta. Ob last generalnega guvernerja so je znatno skrcila. Napoleon je uvedel neki dualizem, vsled katerega sta bila generalni guverner in generalni intendant — nekaj minister notranjih del — navezana, se v vsaki stvari med seboj porazumeti, ker eden brez drugega ni mogel ničesar storiti. Generalnemu intendantu je Napoleon vzel vse finančno upravo in jo izročil posebnemu intendantu, ki je bil nekak finančni minister Ilirije. Justično upravo je uredil Napoleon ta-

ko, da je bil v Ljubljani ustanovljena apelacijsko sodišče in posebno trgovsko sodišče. Ustanovljena je bila dalje v Ljubljani notarska zbornica in komercialna komisija, iz katere se je pozneje razvila trgovska zbornica. Nova organizacija je tudi dobro skrbela za trgovino, čeprav Ljubljancem ni bilo prav, da je vlada dovolila tolikim Italijanom, da so se naselili v Ljubljani. Tudi po Marmontu urejeno šolstvo se je reorganiziralo. Centralna šola v Ljubljani se je preimenovala v akademijo, to je, v pravo seučilišče; gimnazija pa se spopolnila v kolegij. Skrbelo se je, da se je v vseh šolah učil — francoski jezik, ali pustila se je profesorjem pravica, da so vse predmete predavali v slovenskem ali v nemškem jeziku. Tudi pošto je vlada dobro uredila. — Vsak dan so hodili kurirji v Trst in prihajali iz Trsta, trikrat na teden je bila zveza z Dunajem in trikrat na teden z Italijo, s Francijo in z Orijentom. V glavnem je bil novi organizacijski načrt posnet po organizaciji Francije, a tendenca njegova je bila, zagotoviti pariški vladi kar mogoče največji direktni vpliv na Ilirijo in oblast francoskih funkcionarjev, utesniti kolikor se je sploh dalo. Novi načrt je bil pravi odsev Napoleonovega centralizma in avtokratstva.

Predno se je izvedla nova organizacija, so se zgodile precej važne osebne spremembe. Najpomembnejša med vsemi je bila sprememba v osebi generalnega guvernerja. Marmontov naslednik je postal 39letni general Henri grof Bertrand. Ta je bil eden najzvestnejših Napoleonovih pristašev. Bertrand se je pod Napoleonom bojeval v Italiji in v Egiptu in se je l. 1805. v bitki pri Austerlitzu tako odlikoval, da ga je Napoleon imenoval svojim generalnim adjutantom. L. 1806. je Bertrand dosegel, da je trdnjava Spandau kapitulirala l. 1807 je v bitki pri Friedlandu kot divizijski general odločil v prid Francozom, in si v bitki pri Aspernu l. 1809. pridobil velikanskih zaslug s tem, da je pravočasno napravil mostove čez Donavo, za kar mu je Napoleon podelil grofovstvo. Bertrand ni bil tako odličen vojskovodja, kakor Marmont, niti tako vsestransko izobražen, a bil je cesarju zvesto udan. Cesar mu je tudi skoro popolnoma zaupal, ali iz previdnosti je le poslal v Ljubljano svojega prav specijelnega zaupnika, ki je imel nalogo, nadzirati generalnega guvernerja in vse intendante. To je bil član državnega sveta Las-Cazes. Napoleon ga je imenoval predsednikom komisije ilirskega državnega dolga, a to mesto je bilo le ustanovljeno, da ima Las-Cazes vpogled v ilirsko upravo. Las-Cazes je bil Napoleonu neskončno udan in ga tudi v nesreči ni zapustil. Ko so Angleži odpeljali Napoleona na mali otok Sv. Helene, sledil mu je zvesti in udani Las-Cazes tudi tja. Las-Cazes je provzročil da sta odstopila kmalu po uvedbi nove organizacije generalni intendant baron de Belleville in generalni justični komisar Coffinhal in izposloval, da je bil imenovan zapovednikom žandarmerije J. J. Robelet, ljuti preganjalec vseh duhovnikov, ki so konspirirali proti Franciji in za združenje Ilirije z Avstrijo. Bertrand je bil imenovan generalnim intendantom dne 25. marca 1811, a je šele junija meseca prišel v Ljubljano. Nova organizacija je bila zaukazana s cesarskim dekretom z dne 15. aprila 1811.

Pravega pomena te organizacije velika večina takrat narodno mislečih Slovencev ni razumela, ker je uvaževala le dvojce: da je bila oblast generalnega guvernerja skrcena na minimum, in da francoska vlada ni utesnila pravic, ki jih je bil Marmont priznal slovenskemu jeziku. Ko je pariška vlada pa nasvetu justičnega komisarja Coffinhala imenovala tako pri tribunalu kakor pri apelacijskem sodišču samo slovenskega ali hrvatskega jezika popolnoma zmogljive funkcionarje in nobenega Nemca in ko je bil Fran. Damjan imenovan prezidentom trgovske sodnje, so utihnili tudi tisti, ki so imeli proti novi organizaciji svoje in sicer upravičene pomisleke.

Predno se je pa to izvršilo, je

Andrej Kopitar učakal v Ljubljani silajen triumf in provzročil veliko in močno gibanje proti duhovščini.

II.

Ves čas, kar je bila Ljudmila v Ljubljani, ni niti z najmanjšim znamenjem pokazala, da se želi približati Konradu, tako da razen generala Delzonisa, Mare in Konrada ni nihče vedel, kdo da je. Živela je skromno a dostojno. Ko je operna družba zapustila Ljubljano, ni šla "gospodična Olimpija" z družbo, nego se je od nje ločila, in ostala v mestu. "Spokorjeno grešnico" jo je imenoval Konrad, ko je izvedel, kako pridno hodi Ljudmila k maši in k izpovedi, sicer se pa drži svojega doma in ne občeje skoro z nikomer, izvzemši v tistih hišah, kjer je imela kot učiteljica petja nekaj zaslужka. V teh hišah pa so sodili, da je Ljudmila nagnena mističizmu, drugače pa vzorna ženska. V celi Ljubljani je bil en sam človek kateremu se je Ljudmila zdela sumljiva, in ta človek je bil Andrej Kopitar, ki je pa molčal kakor grob o vsem, kar je vedel in zasledil.

Dalje pride.

Papež preklinja.

Ker smo vže v našem zadnjem listu začeli razpravljati ločitev cerkve od države na francoskem, kakor tudi imenovanje novih škofov za to državo, hočemo tudi dans o tem nekoliko govoriti, kajti papežev korak nam daje k temu povod.

"Sveti" oče je uradno ugovarjal in prekelj ravnanje francoske vlade, tako piše neki slovenski časopis.

Ne bomo obsojali ugovarjanje papežev proti sklepom francoske vlade, pač pa se upiramo prokletstvu, katero je papež nad francosko vlado izgovoril.

Ne dolgo od tega je papež grozil s "svetovno vojsko" a najbrže je uvidel, da iz te ne bode nič in začel je razsajati ter svojo "svetost" spozabiti tako, da se je poprijel sredstva, "proklinjevanja". Tudi to sredstvo mu ne bode pomagalo, in tudi ta njegov zadnji korak bode bezuspešen.

Nahrbiti bi hotel vladi, da bi pustila mastitev črne garde, prisilili bi hotel isto, da bi tej podala polne jasti, ter rekla: "Tu imate in vživajte".

Vender zamotil se je. S tem, da je Francozka uprizorila ločitev cerkve od države je napravila le korak, hoteč odstraniti ovire, ki so jej stavili na probuj, omiki in napredku.

Duhovščina je nasprotna napredku, kajti z napredkom propada ugled duhovščine. Bolj ko se svet zaveda, bolj ko spoznava način pripomočkov do napredka in zboljšave družabnega življenja, bolj se krši duhovsko gospodstvo. Papež je vse to preudaril in hoteč zabraniti te udarce začel je s "prekletstvom!"

Svoječasno je pred papeževim prekletstvom vse trepetalo.

Kralji in cesarji so se istemu uklanjali, ter istemu dovolili vse samo da bi izostalo papeževu prekletstvo, kajti to je bilo v papeževih rokah močnejše, nego je cela vojska.

A sedaj? Čas so se spremenili. Spoznali so, da nedolžnega in dobrega človeka prekletstvo ne zadene, še manj pa državo, katero je napravila korak v prid in napredek svojih podložnih.

Francija je stem korakom opustila podložne državljane pritiskajoče more, ter jim a tem odprla prosto pot do omike in izobrazbe.

Verski nauk nas uči — Ne preklinjaj! Kako spoštuje papež, kateri bi moral biti uzor katoličanom ta nauk?

S svojim činom pričel je teptati verske resnice in nauke.

Nadalje je Krist priporočal dožnost:

Sovražnike ljubiti, jim dobro storiti, kateri nas sovražijo, kateri nas žalijo in preganjajo.

Kako pa papež? Grom in strela nad vse tate, kateri se ne pokorijo mojim poveljam, črvi naj se zarede v njih drobu in živi naj gnjijo in razpada naj od njih telesa kos za kosom. (To je odlomek papežev kletve.)

Vedno pri roki.

Zdravnik more bivati daleč, ako pa imate dobro zanesljivo nemško domače zdravilo.

DR. RICHTER-JEV
ANCHOR PAIN EXPELLER

v svoji hiši, ga morete vedno celo v težkih slučajih revmatizma, nevralgije, protina, lumbago, bolečin v hrbtu in nahuodu vporablјati.

35 leten vseh. 25 in 50c.

F. Ad. Richter & Co
215 Pearl Str.
New York City.

Veselo poročilo.

Gospod Anton Slovinski, 1648 Awnale Ave. iz Toledo, O. nam je sledeče pisal:

Z veseljem Vam poročam uspeh Vašega zdravilnega vina. Moja žena je obilo trpela s svojim želodcem radi tega tudi ni imelo nobene slasti do jedil. To je trajalo precej časa. Po naključju sem bral v nekem časniku Vaš oglas in sklenil sem se Vašega vina nabaviti. Kakor hitro je moja žena začela zavživati Vaše vino, se je takoj počutila boljši in pet steklenic, je zadostovalo, da je popolnoma ozdravela. Hvaležen sem temu zdravilu in v vsaki družini li moralo biti na razpolago".

Mi se popolnoma strinjamo z našim odjemalcem, kajti vino v resnici deluje ter prouzročuje redno prebavljenje in pospešuje slast in tek do jedil. To vino ima svojstvo zdravila za vsak slučaj. Ojači želodec, množi kri in uspešno vodi sistem živcev.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

Društvo "Triglav št. 2" S. N. P. J.
v La Salle, Ill.

svojim članom uljudno naznanja da je pri seji dne 4. marca t. l. sklenilo, da mora vsaki član društva četrtletno vplačevati 25 centov za posebni zaklad v pokritev raznih društvenih potreb.

Prva vplačila pričnejo v nedeljo 1. aprila ter se vrše vsake tri mesece za 1 leta naprej.

John Vogrich.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.
Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Vam naznanim, da sem prejel Vaša poslana zdravila za srbeči lišaj in se Vam imam zahvaliti, ker so Vaša zdravila res uspešna, kajti jaz sem popolnoma ozdravil.

Vas pozdravljam ter ostanem s spoštovanjem

Johan Intihar.

1917 So. 15th Str.
Springfield, Ill.

Prošnја.

V štev. 5 t. l. Glas Svobode, smo objavili, da se je v Poteau I. T. ponesrečil neki Josip Turk. To vest smo posneli po nemškem listu.

Uljudno prosimo rojake, da nam, če jim je znano naznanijo kdo je ponesrečen Josip Turk in od kje je — doma.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinson (stara izdaja)	60c
Z ognjem in mečem	2.25c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.00c
Mali vitez I., II. in III. del	3.50c
Občna zgodovina	2.00c
Tavčerjeve povesti	1.20c
Hiša Marije Pomočnice	1.00c
Aakere: poezije	2.00c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko angleški slovar	

in obratno	60c
Potop	3.20c
Kletev nezvestobe	1.60c
Vstajenje	1.75c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Križarji	2.60c
Quo vadis	1.50c
Julij Cesar	80c
Kirdžali	80c

Pripovedi o Petru velikem	60c
Sad greha	60c
Opatov praporšček	50c
Žrtv razmer	25c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtimirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Krvna osveta	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Krištof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c
Zaroka o polnoči	60c

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.

NAZNA NIL O.

Matija Erklavec edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da se je radi premajhnega prostora preselil iz 433 W. 17 St. na 624 S. Centre ave.

Nadalje javlja, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah.

MATH ERKLA VEC.

624 So. Centre ave. Chicago.

ROJAKII

Naše podjetje, parobrodno društvo "Frank Zotti Co", namerava vkupiti vže drugi parnik, s katerim bi prevažal ljudi in blago v staro domovino in obratno.

Naročila za prevažanje je tolika, da si more omisliti že drugi parnik, a potnikov je toliko, da moramo povečati naše podjetje.

Priporočamo dragim rojakom naše delnice po \$5. kateri naj jih nakupijo, dokler so še v zalogi.

Frank Zotti & Co.
108 Greenwich St. New York.

GRAND WORKINGMEN'S BAZAAR

PRIREJEN V

C. S. P. S. dvorani 400 W. 18. cesta

SKOZI CELI TEDEN

ZAČETEK V NEDELJO DNE 8. APRILA

ob 2 uri pop. Vsaki večer ob 8 uri zvečer. Posebne otročje predstave. V saboto dne 14. aprila ob 2 pop. Ples in srečolov na dobitke se tudi vrši v saboto dne 14 tm. ob 8 zvečer. K vsaki prestavi za osebo 10c vstopnine. Na vsoporedu so tudi komične predstave in nastop pevskih zborov različnih narodov.

K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno ODBOR.

VSIM DRUŠTVAM IN ČLANOM S.N.P.JEDNOTE NA ZNANJE!

Usojam si vsim članom S. N. P. J. poročati, da smo dokončali pololetno revizijo Jednotnih knjig in računov, ter našli vse v najlepšem redu in v izvrstnem finančnem položaju.

Revizijo smo sklenili dne 13. marca t. l. in v prihodnji številki "Glas Svobode" pa se objavi pololetni obračun ali bilanca.

S pomočjo in poštvovalnostjo vrlih in zavednih mož je prišla Jednota do krasnega uspeha in prepričan sem, da člani Jednote bodo tudi v bodoče zvesti in neustrašni pristaši prekornistnega zavoda, kajti ta zavod je edini zaščit sloves. delavcev v Ameriki.

Pri ustanovitvi Jednote so se res stavile nekatere zapreke od k.... a ko so ti uvideli in prišli do prepričanja da je tako podjetje res nujna potreba, so isti svoje nasprotovanje ustavili.

Tikajo se pa sedanega nasprotava nisem bil namenjen se spuščati v polemiko, a kot predsednik glavnega odbora S. N. P. J. pa moram se postaviti v bran lažnjivemu obrekovanju. Podam le kratko zgodovino iz katere izvira sovraštvo:

Po navodilih Mr. S. K. bi se ne smeli sprejemati nikakove naročilne, nikakega denarnega in mesečnine in sploh ustaviti privatno občevarje s klerikalci.

Kot se je vršil skupni izlet vsih slov društev, so ta društva izdajala vstupnice previdjene s pečatom društva S. Stefana. Posamezna društva so take vstupnice poslale svojim članom in seveda tudi S. K.

Stem pa je bil ogenj v strehi. S. K. je hotel radi tega odstopiti in je — Glas Svobode poslal dopis da ga priobči.

Dopis sem tudi jaz bral in uvidel sem, da se ga ne more v listu priobčiti.

Pri glavnem zborovanju je bil ta dopis vsim delegatom na razpolago in enoglasno se ga je tudi ovrglo, kajti dopis je vseboval le osebnost.

Ta odklonitev pa je uprizorila, da so nekateri hoteli ustanoviti novi list Proletarec, kateri naj bi nasprotoval z vsemi sredstvi Jednoti.

Jednota je danes na močnih nogah in ne ozira se na nasprotnost.

Množenje članov in stanje finance pa je tem ljudem trn v peti.

Radi tega udrihajo v svoj zamazani cunji in napenjajo svoje s špehom namazane strune, katere bodo pa prav kmalo popokale, proti Jednoti ter ne hote kažejo stem, kako se jim po Jednoti silne cede.

V svojem zadnjem listu očitaajo predsedniku Jednote, da plehino prodaja. — Kako so ti izrazi klaverni.

Nadalje predbacivajo tajniku da ne razume angleščine.

O blagajniku se lažejo, da je zgubil 175 dolarjev, za katero svoto bode Jednota oškodovana.

Toda pri reviziji smo našli vse v redu, denar Jednote je naložen v dobrih banki in ima tudi blaga, lepo svoto naloženega lastnega denarja.

To sem se jaz sam dne 13. t. m. pričal.

Prašam Vas, "Proletarčevi" ali nimate ravno tako priložnost ustanoviti Jednote, kakor smo jo imeli mi, zakaj odlašate?

Vi dobro veste, da bi Vam ljudje ne zaupali radi tega se ne postopite.

Konečno še S. K. v odgovor.

V zadnjem Proletarcu, kateremu bode postal prav kmalo tako sovražen, kakor S. N. P. J. in glasilo pravi, da sem bil enkrat za cerkvenega tajnika v La Salle. To je resnica.

Pa ta posel nisem sprejel za izkoriščevanje klerikalcev, pač pa sem bil v to izvoljen in ustregel sem s tem občanom. Če pa Proletarec ne more dobiti v La Salle poverjenika, temu nisem jaz kriv, pač pa je kriv njih obrekovalni nastop, in ruvanje proti Jednoti. Tudi Jednota nima z vero nič opraviti — "Ta je svobodna".

To pa samo radi tega trobljo, ker nismo hoteli radi ene osebe stvarjati osebnost.

S. K. in njegovi pristaši naj pomislijo, koliko je Slovanov v Ameriki, katere moramo imenovati rojene socialiste. Na to si bodo lahko predstavljali kakšna mora biti njih agitacija in

amejo li imeti — quick temper — če hočejo pri do svojega cilja.

Vrlih članom S. N. P. Jednote moj srčni pozdrav, lažnjivemu Proletarcu pa globoko jamo,

Daniel Badovinac
predsednik gl. odbora S. N. P. J.
La Salle, Ill.

O ruski revoluciji.

Če se oziramo na ruske dogodke si moramo nehoti misliti, da smo v časih inkvizicije, v katerem so svobodomisleče može in žene žive zašigali. Da, še huje in groznejše; kajti kakor divja zverina se obnašajo kozaki napram ljudstvu posebno pa delavcem. In zakaj se tisoče in tisoče ljudi pomori? Samo za to, da se mogočnejšem izpolnjuje pohlepnost po vladi in zmagi.

Znani pregovor nam pravi:

Z vrčem se zajema voda le toliko časa, dokler se ne razbije.

Ubogo, teptano ljudstvo na Ruskem je dolgo časa ustrajalo, in dolgo časa prenašalo udarce korobača. Na kakšen način so trpinčili one ljude, kateri so se zavzeli za revne trpince, kako so z njimi ravnali in potem poglani v Sibirijo, kjer jih je dosti potoma od gladi in mraza pocepalo?

Celo nedolžne žene in otroci so bili uvrščeni v to karavano.

V Sibiriji opravljati morajo težka dela, in če se temu branijo uporabljajo se živalska sredstva proti njim in korobača igra prtem svojo glavno ulogo. Če se bere poročila in brzojavke c tem, človek od straha in jeze kar strepeta.

Res je žalostno, da se to prezira, ter da se ne postavijo po robu nečloveškemu nasilju katerega uprizarajo državni podajači.

Kozaki, kateri slove po silovisti in krutosti, in kateri so prizadjali največ krutosti in nesreč med revnim ljudstvom bili so za to od "očka" carja obdarovani za svojo "zvestobo" in "pogumno" ravnanje.

Če se ubogo, stradajoče ljudstvo, katero rebelično zahteva kruha prebada in nabada, če se nedolžne otroke in žene mori in onečasti, to je "pogumno" delo kosašiva, katero je živo orodje silovitega carizma.

Vender, tudi to surovo postopanje je konečno vzbudilo vest v kosaških srcih, kajti nedavno so kozaki ljudstvu naznanili ter se oprostili, češ da oni so bili primorani nastopiti. — Seveda, pa postopati s tako surovostjo in krutostjo niso bili primorani.

Brzojavke poročajo, da so kozaki ženam obleko raz teles rastgali, jih posilili in do smrti zbičali. Kako grozno. Take grozovitosti ne počenja niti zverina.

Zakaj je vojaštvo na svetu?

Mar li za to, da ljudstvo muči in strelja? Menda ne. Ono je za to postavljeno, da posreduje mir — pa ne z krutostjo, ampak mirnim potem.

Se li mora ubogemu ljudstvu v zlo šteti, če v takem slučaju prekorači mejo?

Nestevilno dijakov in uglednih oseb se je vzdignilo proti samovolji in barbarstvu države, zahtevaje sistem, kateri bi vojno odpravil, ter pripravil ubogemu ljudstvu drugo življenje, — kajti samo z obljubami se ljudstvo ne nasiti.

Pa kaj briga vladarje, kateri mogočno, brezskrbno in v izobilju žive! Ti nimajo sočutja do ljudstva.

Tudi je breztačno in brezčutno, da druge države take grozovitosti ignorirajo, mesto da bi posredovale ter preprečile nedolžno prelivanje krvi, kakor tudi onemogočile osušenje proletarskega sloja.

To bi lahko napravile, če bi le hotele, ali ubogo ljudstvo mora biti sužno in neumno, kajti če bi tega ne bilo, kam bi prišli z ugledom oblasti.

Radi tega bode še obilo krvi prelito, predno se kaj doseže.

Vender, le nekoliko potrpljenja; mednarodne vezi socializma, se vedno bolj zategujejo in kmalo postanejo nerazvezljive vezi prostosti.

Da, na vulkanu revolucije se kuha in vre, in kmalo bode prišlo do prekipenja, do izbruha.

Ljudstvo je dolgo časa bilo vklejeno v suženstvo in želi si prostosti. Zato, sodrugi in sodrugi zmlisli se ubogih ruskih trpinov!

Več policije.

Veselo vlada v taboru neprijateljev ljudstva. Srčna želja se jim je spolnila, kajti, podpora njih gospodstva se ojača — policija se za 1000 mož pomnoži.

Chicago moralčno očistiti, hudodelstva omejiti z povišanjem gostilniške dopustnine, bil je le jalov izgovor. Pravi vzrok pa je le: — več policije proti revnemu ljudstvu.

Časniki kapitalistov, kar vriskajo veselja o "zmagi meščanske morale, proti proletarjski nemoralni, meščanske zmernosti proti nezmerposti proletarca.

Enako augurom starega Rima se posmehujejo lahkovernosti ljudstva, katero se pusti brez slutnje uničiti.

Po klubah patricijev pa pri penečem šampanjcu hvalijo patrijotično delovanje mestnih očetov, kateri so število policije le za to pomnožili, da bi slučajni upor sužnjem udušili.

Policijsti v starem Rimu so nosili kot znamenje svoje oblasti v butari zvezane palice iz katerih je štrlela ostrakirica.

Ameriški policist pa nosi krepelje in mesto sekire pa vedno nabiti samokres.

Tisoč več policistov toraj tudi tisoč prekelj in tisoč samokresov.

Vso to orožje naj bi služilo proti slučajno strahujočim delavcem.

Policijski poveljnik Collins pa bode tudi 100 jezdecov nastavil v policijski službi.

Ta misel se mu je vže za časa štrajka voznikov porodila, a sedaj se mu je uresničila.

Vže sedaj vidi kako bode njegovi "kozaki" pogumno s svojimi prekljami udrihali po "rebellih".

Kakšen vzrok so pa nadeli pomnožitvi policije? Gostilne so zaščitnice hudodelcev in število policije je za toliko tatov in razbojnikov, kakor jih je v Chicagi premajhno.

Se li bode s povišanjem licence število hudodelcev omejilo? Na vsak način bodo gostilne, v katerih se hudodelci shajajo še nadalje obstale, — kajti 1000 dolarjev take lažje odrajaajo, kakor pa kčmar katere ima le delavce za svoje goste, Chicaški "Daily News" je pisal te dnij: Mi potrebujemo patrolerje, kateri patrolirajo." Stem je izrekla nado, da s pomnožitvijo policije se zboljšajo varnostne odredbe.

Gotovo lahko potrdimo, da v delah mesta kjer stanujejo bogataši bode kar mrgolelo policije, a v delavskem delu mesta, pa bode policist, kakor do sedaj le redka prikazen.

Toraj tudi v tem uvidevamo, kako zna bogataš ali kapitalist izkoriščevati vsakojake uvedbe in odredbe.

Več policije, katera ima nalogo loviti razbojnike in tatove!

Pa to je za čikaško policijo vže zdavnej pozabljeni obrt. Policijski stan; ni nič drugega kakor, da se tam nekateri debelijo in živijo ob nedelu.

Velikani, kateri se plazijo od enega kota do drugega, so fizično nezmožni opravljati policijsko službo.

Izkoriščevalci pa so kljub temu prepričani, da v policijski službi stoječi debeluharji, jim bode v vsakem slučaju pomagali kajti v boju proti delavcu so ti najsposobnejše orožje.

In radi tega več policije, vsi drugi izgovori in uzroki so izmišljeni.

Navidezno mrtva.

25 letna W. Shenwood je v La Croise, Wis. dne 10. t. m. umrla. Položili so jo na pare.

Dve prijateljici, katere so pri rajni stražili začujejo naenkrat krik in vidijo, kako se mrtva v rakvi vsede. Spravijo jo iz rakve, ter položijo v postelj.

Ta je izjavila, da je vse, kar se je z njo godilo občutila, ter je popolnoma pri zavesti videla, kako so jej pare pripravljali. Navidezno mrtva in oživljena se sedaj vže zdrava počuti.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Slovinci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko Vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer bode te točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

Pozor!

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Veliko popusta pri cenah.

V teku sedanje sezone znižali smo cene pri suknjah za 15 odstotkov pri dolarju.

Pomislite kaj to pomenja, da pri našem blagu, kateri je najboljše vrste, da prodajamo vse bolj po ceni, in sicer tako da nam nobena prodajalna v Chicagi ne more konkurirati.

Ako slišate da druge prodajalne celo 5 0 in 60od. popušta, da jajo, se Vam bode zdel naš popust majhen, pa veste da nobena kupčija se ne sklepa brez dobička. Radi tega Vam ne popuščujemo 50od. pač pa 150d.

Poglavito pa na zimskih suknjah. Tudi imamo veliko zalogo klobukov, kap, rokavic in obleke za možke. Tudi dajamo zelene menjalne znamke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
657 W. 18th St. Chicago, Ill.
TELEFON CANAL 427Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO!**

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljate je
slednji:**"Glas Svobode"**

657 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Pustno v postu.

Čeravno je pust vže minil, pa vendar
nekateri Chikaški Slovenci še niso
zgubili veselja do pustnih šal.Pretekli teden razposlali so vabila
na shod, na katerem bi baje ustano-
vili "lažljivo čitalnico."

Vabilo se glasi:

Pozor Rojaki!!!!!!

Tem potom ste uljudno vabljeni na
veliki shod dne 17. marca 1906. ob 8
uri zvečer v prostorih M. Potokarja
564 So Center Ave., Chicago, Ill. pri
kateri priliki se bo ustanovila "Lažnji-
va Čitalnica" No 2 v Chicago, Ill.Spoštovanjem vam udani sklicatelj
Martin Potokar.Ne zamerimo sklicatelju da je mis-
lil s tem zbornati nekoliko ljudstva v
svoj saloon, kajti njegova reklamna
ideja ni bila ravno slaba, in uverjen
sem, da je bil z uspehom svoje rekla-
me popolnoma zadovoljen. Vender ne-
odpušljivo pa je, da se poslužuje
javno izrazov, kateri indirektno izdri-
vajo, ter žalijo našo čitalnico. Skli-
atelj shoda lažjive čitalnice, kateri je
mnenja da se je tukajšnja čitalnica
ustanovila le kot vada, s katero bi g.
Frank Mladšč lovil goste v svoj saloon
ter da je dal svojim činom odduška
svoji konkurenčni zavisti, naj se v
prihodnje poslužuje nekoliko finejših
izrazov, drugače bi se mu znalo pri-
petiti, da ga poštna oblast nauči da
v prihodnje ne bode javno raztresal
izrodke svojega duševnega stanja. —Priporočamo mu, da naj se v pri-
hodnje, ako nas hoče šteti še med
svoje goste poslužuje drugače reklame
ne pa žaljive in arogantne. In takrat
naj bode uverjen, da mu bode poma-
gal marsikdo olajšati težnje, katere
mu je prizadjala povisana krčmarska
dopustnina.Zatorej gospod Martin, rabite pri
reklamni nekoliko več "feršamenta"
"Eden, ki je bil zraven."

DUNCAN, I. T.

10 marca 1906.

**OKLIC K PRISPEVKAM!
SODRUGI!**Uverjen sem, da se bode nabrala
osiroma obljubila potrebna svota ka-
tera se bode uporabila za zagovarja-
nje zaprtih sodrugov Moyerja, Haywo-
oda in Pettibona, ter jih rešili iz kre-
mpljev krutega kapitalizma.V to svrhu se usmilim stopiti javno
pred sodruga, ter svetovati da vsak
socialist in unijski delavec v Zdr. dr-
žavah plača ali se obveže plačati od
\$5 do \$25 v zaklad, iz katerega se bo-
de po potrebi jemalo za propagando
in razširjenje socializma, kakor tudi
da se iz te zaloge pokrijejo stroški
zagovora zaprtih uradnikov Western
Federation of Miners, ki so žrtve od
kapitalizma podkupljenih krivih pri-
čevanj.Če se le količjak zavzamemo za to
spravimo prav lahko 500.000 obveznic
po \$5 skupaj kar znaša vže 2½ milio-
na dolarjev.Mi moramo pokazati nesramnim
"psom" mine owners association da
še ostanejo trdovrtni in zahtevajo mu-
čenštvo nedolžnih mož, kateri so bili
tako poštenj, da jih ni preslepilo nezlato ne blago, da se niso prestrašili
pred pritiskajočim terorizmom in kate-
ri so se zadovoljno s čistim srcem
dali odvesti v zapor, da se jim lahko
postavimo po robu in upremo ropar-
skemu namenu.Da, če jih obsodijo in obesijo po-
plavili bomo celo deželo s revolucij-
onarno agitacijo, katere bode pomet-
la njih zidano piramido v pozabljeno-
st.Se li bode kapitalizem upal temu
ustavljati, jaz mislim da ne.Delujmo hitro, zberimo tri milijone
dolarjev v 30 dneh kar lahko storimo
in vsavarili si bomo sredstvo da re-
šimo nedolžne sodruga, kateri sedaj
brez vsake pomoči po ječah omagujejo.Konečno se obvezujem, in zahte-
vam, da glavni eksekutivni odbor za-
hteva od mene svoto od 25 dolarjev
kakor hitro bode eden izmed 3 zapr-
tih uradnikov obsojen.

G. T. Bentley

glavni odbornik O. T. in I. T.

NB Obveznice k vplačilu ali rado-
darne doneske sprejema uredništvo
"Glas Svobode".**Duševna izobrazba proletarčevega
sotrudnika.**Prišlo je neko pismo v naše roke,
katerega objavimo v celoti z vsemi
neštevilnimi pogreški, kateri nam
predočivajo duševno izobrazbo člana
Proletarčevih sotrudnikov.

Chicago, 8. march 1906.

Spoštovani gospod. Math Kirar Wau-
kegan, Ill.Levas uljudno Proši danam s poš-
tnim potom naše stvari v rnete tujal
pri lažim 14c Znamk

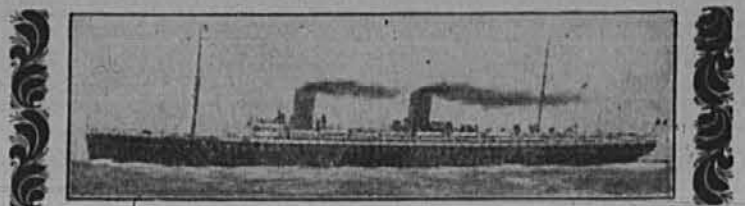
Knjižice "Naše Bogastvo"

Ob žalujem daste mi zadno pismo
tako sorovo pisali, katero bi si mogli
vi boljši preprčati celo za dev kako
sem jest iz prve vaših Pismov previ-
tu da mo rete biti Eden najboljših so-
drugov, davas smo gvišno v si sodrugi
spoštovali sel mi to dobro vemo da
Vas je negdo malo zmešano (nabarbov
ali mise pa nedamo take Duševnem
Revam farbat kakor mi pona v adi iz-
rekamo glasilo za Take socialist Ka-
kor je Konda je glih Primerno Glas
Slepote ali pa Glas za Groš ali nikel.

Spoštvan,

Ant Prešern
Taj.O blažena slovenščina, ne zameri
da te sotrudnik in tajnik Proletarca
tako mrcvari, kajti on se drži še sta-
ro kranjskega reka ki pravi: "Če se
hoče kranjsko špralno verfolkomnat,
se more fremdnih ausdrukov bedinat".
Nadaljnega komentara o tem ni po-
treba, kdor ne verjame, mu je na
razpolago stvor duševne izobrazbe —
Proletarčevega sotrudnika.**Proletarec v novem boju.**"Večji list, večje zahteve po njem"
"In večkratno izdajanje, naj bo naš"
bojni klic in napis na naši revolu-
"cijonarni zastavi!"Tako se končuje v zadnjem Prole-
tarcu dopis, iz Gleencole, ki je bil
skovan v Chicaški kovačnici a MR.
Štemberger mu je dovolil svoj podpis.Razvida se iz tega v kakli veledomš-
ljivosti živijo oni ljudje, kateri s ta-
kimi zahtevki podpirajo svojo revolu-
cijonarno zastavo.Stem pa so tudi izrazili svoje nakle-
pe ter neke so pokazali kam blode
in kam so zašli.Revolucionarna zastava naj bi vih-
rala v njih boju. Pod to zastavo kil-
čejo somišljenike, pod to zastavo se
trudijo spraviti poštene in mirolju-
bne slovenske delavce.Do sedaj so se bavili z osebnimi na-
padi, do sedaj so svoje trditve pod-
pirali z lažmi — a ker jim vse to
nepomaga, zatekli so se pod drugi
prapor, s katerim bi baje skušali pri-
ti do svojega cilja.Kar ni šlo z zvižajo, kar ni šlo z
osebni bojem, to naj bi sedaj do-
segli z revolucijo.To je njih najnovejši namen in s
tem je prišel tudi njih boj v drugi
stadij.

Mala kopica okrožja "Proletarca"

skuša zapeljati, s tem bojnim klicom
delavca, ter mu potisniti v roke orožje
s katerim naj bi se v korist in za ob-
staneč te kopice bojeval.Pri delavcih so začeli iskati podpo-
re. S potuhnjeno prošnjo se približa-
jejo temu, češ, pogled nas v našem
boju, boj se z nami, a s tem do-
seže svoje pravice.Res, ni slabo izmišljeno to vabi-
lo. A se li smatra ta boj kot boj za
pravice. — Ne!Stvariti bi si hoteli stališče, kjer
bi se o grošu, ki prihaja iz ožuljene
roke — mastili, brezskrbno živeli,
ter po saloonih oznanjevali svoje revo-
lucionarne ideje.List katerega so pričeli izdajati ni-
ma niti priče socialnega pomena,
on je le zbruh njih jeze in sovraštva
do poštenih ljudi, kateri se trudijo
da pomorejo delavcu do pravic a tudi
do izobrazbe.Vže prvo izšli lepak je oznanjeval
da se bode za njim rodila infuzija,
katere služi le mali kopici za olajšavo
svoje jeze in svojega sovraštva do
vseh onih, kateri so spoznali njih
sebičnost in kateri ne odobravajo njih
postopanje.Prepričani smo, da vso njih početje,
kakor tudi najnovejšo sredstvo s ka-
terim se hočejo z ognjem in mečem
zagnati v boj ne bode spravila zaved-
nega slovenskega delavca iz ravnotež-
ja, ter da bode slovenski delavec trd-
no stal na onem stališču ko do sedaj
ter da bode tudi s svojim mišljenjem
nasprotoval slouju, kateri hoče z re-
volucionarno silo — priti do zmage.**Otrok in kača.**Neka angleška gospa, ki je dalje
časa živela v Indiji, priobčuje v —
"Gentlewomanu" sledeči resnični do-
godek: "Pred sosednjo hišico je se-
dela vsako jutro majhno indijsko de-
te ter je jedlo svoj zajtrk: v mleko
nadrobljeni kruh. Otrok je bil vedno
vesel ter se sam seboj razgovarjal.
Ko pridem neko jutro bližje, opazim
vsa prestrašena, kako žre strupena
kača klopotača iz otročje skledice, do-
čim jo dete nežno blje z žlico po gla-
vi, ter ji smehljaje se govori "Hob-
beri, bobberi! (Ni lepo, ni lepo!)
Toda kača se ni dala motiti, temuč
je mirno dalje srebala mleko, a ko se
je nasitila, odplazila je v bližnji grm.**DNEVNI KURZ.**100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za
poštnino.Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe**Compagnie Generale Transatlantique.****LE 6. DNI NA MORJU.****Parniki plujejo iz New Yorka vsak čet-
tek ob 10. uri dopoldan.**Glavni agent za Ameriko in Canado
na 32 Broadway St. New York.**MAURICE W. KOZMINSKI**, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.**Frank Medosh**, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.Slika predočuje zlato damsko uro (Gold
filled.) **JAMČI SE ZA 20 LET.**

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
— Elgin ali Waltham. **\$14.00**
Te vrste ura stank leV obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani**Jacob Stonich,**72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno
prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00**FRANK ZOTTI & CO.**

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)**Frank Zotti Steamship Company.****FRANK ZOTTI, PRESIDENT.**[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite,S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (träte) in pošne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18. St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Pomožni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSEF MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljate** pa blagajniku Frank Klobučarju.

PRISTOP.

K društvu "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Jakob Grlic, 1649; Ivan Dolenc, 1650; Matija Videtič, 1651; Anton Jalovec, 1652. Društvo šteje 88 udov.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Bassali, 1653; Anton Bassali, 1654; Josip Skvaro, 1655; Frank Bergant, 1656; Društvo šteje 135 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Ivan Kajlič, 1657; Anton Komac, 1658. Društvo šteje 38 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Andrej Turk, 1659; Josip Cozel, 1660; Ivan Fink, 1661. — Društvo šteje 62 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Ivan Korošec, 1662; Društvo šteje 66 udov.

K društvu "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Anton Mihelčič, 1663; Marko Kučar, 1664; Stefan Kučan, 1665; Anton Štanfel, 1666; Matija Majnarič, 1667. Društvo šteje 36 udov.

K društvu "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Anton Novak, 1668; Anton Mavec, 1669; Jakob Kaučnik, 1670. Društvo šteje 27 udov.

K društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Valentin Kočevar, 1671. Društvo šteje 37 udov.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Konstantin Koyšak, 1672. Društvo šteje 17 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v So. Lorain, O.: Frank Kristof, 1673; Andrej Ponikvar, 1674; Ivan Klemenc, 1675; Ivan Kode, 1676. Društvo šteje 38 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Alojz Svetlin, 1677; Josip Verščaj, 1678; Josip Zupancič, 1679; Ivan Seliškar, 1680. Društvo šteje 51 udov.

K društvu "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Josip Zalar, 1681. Društvo šteje 31 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Nikolaj Mataja, 1682; Peter Andlar, 1683; Frank G. Štimac, 1684. Društvo šteje 60 udov.

K društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Andrej Malčič, 1685. — Društvo šteje 43 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Frank Popelar, 1686; Martin Judic, 1687; Josip Ambrožič, 1688; Simon Marsa, 1689. Društvo šteje 44 udov.

K društvu "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Ignac Zore, 1690; Anton Fabian, 1691; Josip Levstek, 1692. Društvo šteje 81 udov.

K društvu "Slovenski Dom" št. 31 v Sharon, Pa.: Josip Cimperman, 1693. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa.: Anton Grandovec, 1694; Peter Stanislavjevič, 1695. Društvo šteje 21 udov.

K društvu "France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind.: Luka Peterneš, 1696. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Josip Čoš, 1697; Martin Eržnožnik, 1698; Josip Podbregar, 1699; Ivan Polanšek, 1700. Društvo šteje 17 udov.

K društvu "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Jakob Arhar, 1701; Ivan Mežan, 1702; Frank Boštjančič, 1703. Društvo šteje 21 udov.

VSTOP.

Novo društvo "Proletarec" št. 37 v Lowellville, O.: Frank Bruder, 1704; Rudolf Miglič, 1705; Josip Cigale, 1706; Ivan Cigale, 1707; Peter Grubelnik, 1708; Ivan Ribič, 1709; Julius Gmainer, 1710; Frank Mankmueller, 1711; Frank Flack, 1712. Društvo šteje 9 udov.

PRESTOP.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: k društvu "Proletarec" št. 37 v Lowellville, O.: Ivan Rebol, 155. Prvo društvo šteje 37 in drugo 10 čl.

Od društva "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: k društvu "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Frank Rebernik, 241; Josip Sinkovič, 242. Prvo društvo šteje 22 in drugo 23 udov.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: k društvu "Sava" št. 32 v Winter Quarters, Utah.: Alojz Logar, 307; Frank Pintar, 375; Ivan Juvan, 930. Prvo društvo šteje 71 in drugo 13 udov.

Od društva "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: k društvu "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Anton Potočan, 720. Prvo društvo šteje 49 in drugo 82 udov.

Od društva "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: k društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Frank Korbar, 1134. Prvo društvo šteje 59 in drugo 18 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: k društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Mihael Bogataj, 1485. Prvo društvo šteje 81 in drugo 19 udov.

SUSPENDOVANI UDJE ZOPET SPREJETI.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Josip Vovk, 526. Društvo šteje 18 udov.

K društvu "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Anton Buch, 1169. Društvo šteje 32 udov.

ODSTOP.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Anton Marut, 735. Društvo šteje 124 udov.

Od društva "Edinost" št. 12 v Murray, Utah.: Matija Tercelj, 360; za mesec februar. Društvo šteje 15 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v So. Lorain, O.: Ivan Muc, 616. Društvo šteje 37 udov.

SUSPENDIRANJE.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Kotar, 1025; Josip Penca, 1027. Društvo šteje 132 udov.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Mihael Demšar, 1108. Društvo šteje 56 udov.

Od društva "Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill.: Bartol Hudolin, 1035. Društvo šteje 28 udov.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Anton Radl, 577. Društvo šteje 65 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v So. Lorain, O.: Matija Belčič, 1010. Društvo šteje 36 udov.

Od društva "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: Mihael Klenovšek, 390. Društvo šteje 39 udov.

Od društva "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Anton Škufca, 879; Ivan Barič, 1014. Društvo šteje 57 udov.

Od društva "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Alojz Hribar, 978; Frank Kramer, 979; Anton Česnik, 1176. Društvo šteje 32 udov.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ivan Rakun, 1000. Društvo šteje 37 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Josip Kaplan, 1481. Društvo šteje 80 udov.

IZKLUČENJE.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: Marko Skender, 1118; Peter Knežević, 1120. — Društvo šteje 69 udov.

NA NOVO PRISTOPE ČLANICE:

K društvu "Proletarec" št. 37 v Lowellville, O.: Ivana Rebol, 1713; Ivana Bruder, 1714, Ivana Cigale, 1715. Društvo šteje 3 članice.

Martin V. Konda, tajnik.

Hermanekov Angelika balzam je najboljšo krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanjšuje, tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.

Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, neapečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovencem in drugim Slovanom v obilen obisk

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

SKUŠNJA

uči, da v slučaju opekline, praske, rane, zastrupljenja ali bolečin vsled izpaha, otekline, živčnih bolečin ali revmatizma je prva, najboljša in najpametnejša stvar položiti na dotično mesto do flanele napajano

Severovo Olje sv. Gotharda.

To je najboljšo zdravilo v vseh potrebah. Cena 50c.

"Pri delu sem dobil hudo prasko, toda rabil sem SEVEROVO OLJE SV. GOTHARDA, in moje praske so kmalu popolnoma in za vedno ozdravile."

Matevž Kovarovic, Newburgh, N. Y

Bleda koža.

Pogosto je bela koža znak slabega prebavljanja. So pa tudi drugi znaki bolezni na ledvicah in jetrah: zguba apetita, mrjenje, srčne bolečine, glavobol, bolečine v hrbtu, zlata žila, zaprtje itd. Ako si bolan, rabi Pravo Zdravilo ki je

Severovo Zdravilo za obisti in jetra.

Cena 75c in \$1.25

Zastavljeno prebavljanje

Slab ukus v ustih, smrdljivo sopenje, bel jezik, mrjenje, čut kot bi bil svinčena krogla v želodecu: so gotovi znaki kacega nereda, ki se more ozdraviti z rabo kacega zdravila, ki odstrani vse nerednosti in oživi vse telo. To zdravilo je

Severov Balzam Življenja.

Cena 75c

V vseh lekarnah.

Kožne bolezni.

Da ima kri mnogo nečistosti v sebi, se kaže očitno, ko vidimo na toliko obrazih razdirajoče mehurčke in koze. Pomagaj naravi izčistiti tvoje telo s tem, da rabiš zdravilo, ki je olupševalec kože

Severov Kričistilec.

Cena \$1.00

Ali še kašljate?

Kašelj je nevarna stvar. Nikdar ni pametno odlašati z zdravilom za kašelj. Ako imate le lahken kašelj, tiščanje v prsih, težko dihanje, bolečine v prsih, tedaj se lahko obvarujete hujših posledic z rabo

Severovega Balzama za Pluća.

Cena 25c in 50c

Zdravniški nasveti brezplačno.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Kratek proces

Je napravila neka gostilničarica na južnem kolodvoru. Odposlati je hotel kot priljago kurnik kokoši. Ker so bile pa preveč natiščene, je vzela tri ven in ker ni dopuščeno, kar tako perutnine jemati v kupeje, je vzela pred vlakom urno nož v roko, stopila nekoliko na stran in hipoma so bile kokoši brez glav in zavite v papir ter so po par urah izmed drugih njihovih tovarišic seveda prve dosegle svoj cilj, namreč da so se valjale po krogelnikih.

Katastrofa na Krki.

Piše se nam z dne 2. t. m. Vsed neprilicovanega otajenja snega po južnem vetru in vsled silnega dežja v sredo večer je Krka silno narasla in prestopila bregove. Pri bolnici usmiljenih bratov v Kandiji je otrgala voda kopalnico, h kateri je bil priklopljen tudi čoln, v katerem sta bila slučajno dva hlapca. Vse skupaj je plaval z zbesnelimi valovi napram železnemu mostu. Dosevši pred železni most, kjer je voda že silno narasla, je butnila streha kopalnice z vso silo ob železne prečnike mostu. Splav se je ustavil in na ta način sta se mogla rešiti tudi oba v čolnu se nahajajoča hlapca, ki bi bila našla gotovo žalosten konec kje doli ob spodnjih jezovih, ako bi se ne bila zadela ob most. Ves prizor je bil mučen za opazujoče občinstvo, še bolj pa seveda za oba v čolnu se nahajajoča hlapca.

Tri dni prebil v kraški jami.

Kmet Matevž Djurjevič je bil na pustni dan silno pijan, in ko se je vračal domov v vas blizu Buzeta, je padel v neko kraško jamo, iz katere ni mogel priti sam in v kateri je prebil tri dni. Šele četrty dan so slišali njegove klice mimoidoči vaščani in ga rešili gotove smrti. Mož je od stradanja in strahu tako oslabil, da so ga morali prepešljati v bolnico.

Tolpa goljufov aretovana.

V celjski okolici je bilo že dlje časa storjenih več tatvin in goljufij. Te dni je pa oblast zajela celo tolpo teh tatov in goljufov. Ti so: pod kuratelo stoječi posestnik Franc Gaberšek, 65letni brezposleni Juri Gaberšek, 32letni krojač Josip Slemenik, potepuh Franc Rahle, delavec Martin Vodopivec, 53letna Marija Grillec in krojaški mojster Dovečar. Prijeli so jih, ker so ponarejali menice in s tem ponarejenimi menicami izvabili celškemu kreditnemu društvu par sto kron. Največji grešnik je Dovečar, katerega je orožništvo prijelo, ko je bil ravno pri svoji nevesti.

Ljubavna drama.

K 28letni vdovi Mariji Kumar v Trstu, je prišel predsončnim njen ljubček 21letni trgovski potnik Enea Lakovič. Po kratkem prepiru je potegnil Lakovič samokres in ustrelil dvakrat na svojo ljubico, nato pa nastavlil proti sebi cev in se ustrelil dvakrat v glavo. Prepeljali so oba v bolnico. Lakovičev položaj je veliko bolj resen od Kumarjeve.

Katoliški pretepač.

Dne 20. t. m. se je vršila pred okrajnim sodiščem v Radovljici proti gorjanskemu kaplanu Capuderju kazenska razprava zavoljo pretepanja šolskih otrok. Kaplan je pretečen mesec v ponavljajni šoli 13letni Neži Pretnar iz Sp. Gorij št. 68. stavil neko vprašanje, na katero mu ni mogla takoj odgovoriti; tedaj jo je začel pretepati z debelo palico tako, da je bila dekle po levi rami in po hrbtu vsa črna in več dni za delo nesposobna. Bil je vendar neki gorjanski mož tako pameten, kajti drugače bi bili vsi potlačili, da je sodišču ovadil vso stvar. Pri razpravi je tudi sodnik izprevidel, da debele palice ni dobro po hrbtu držati in zato obsodil kaplana na 10 K denarne globe, za slučaj, ako bi se ta ne mogla iztirjati, pa 24 ur zapora.

Kako spoštuje slovenski škof svoje ga očeta.

Pri Konjicah je umrl 83letni Juri Napotnik, oče mariborskega škofa Na-

potnika. Ta je bil ob očetovi smrti ravno na Dunaju. Telegrafirali so mu takoj, naj pride na pogreb in mu tudi naznanili uro pogreba, a škof Napotnik ni smatral svojega očeta toliko vrednim, da bi prišel na njegov pogreb.

562.000 litrov vina

so naložili v dveh mesecih na kolodvoru v Mošganjcih na Štajerskem. Za vse to vino se izkupil 224.000 K. Vina je bilo za 114 vagonov in je bilo večinoma iz Haloz, nekaj pa tudi iz Slovenskih goric.

Boj za moža.

Neki ljubljanski obrtnik je imel z neko natakario ljubavno razmerje, in ko se je pokazal sad ljubezni, si je izbral drugo in prvo peče ljubosumnost noč in dan ter vedno želi po maščevanju. Ne maščuje se pa nad nezvestim ljubimcem, ampak nad njegovo novo ljubico. Pred nekaj časom je natakario vzela seboj za "asistenco" postrežka in šla z njim ravno v stanovanje svoje konkurentinje. Tam jo je dobro, kakor je ženska navada ošela, potem pa zopet odšla domov. Toda črv vesti ji še ni dal pokoja in par dni pred pustnim dnevom se je šla v družbi neke prijateljice zopet maščevati. Ko vstopila v kuhinjo, se je začelo regljanje, kakor veliki petek iz zvonika. Ker vrišča in oštevavanja le ni bilo ne konca ne kraja, zgrabi zmerjanka lonec mleka in polije z njim svojo nasprotnico in ker še to ni nič izdalo, prišlo so na vrsto pomije. Toda prave ljubezni se ne odžene niti z mleko niti z pomijami in tako je bilo tudi tukaj. Mir je bil šele potem, ko je prišel na pomoč hišnik, ter je pogljal zapuščeno natakario, od katere je teklo mleko in pomije, kakor od mokre kokoši, iz hiše; ni pa gotovo, ako se ji je s tem ljubezen ohladila za vedno in najbrže se še videti pri Filipih.

Oj, ti dobro naše ljudstvo.

Na igu je živel pošten posestnik in mesar Janez Janželj. Imel je pa veliko napako. Bratil se je preveč s klerikalci. Polagoma je postal tak, kakor so bili njegovi najbližji prijatelji, namreč, jel se je pečati z ženstvom. Kmalu je prišel ob premoženje. Nato se je preselil v Preserje, kjer je s početka prav dobro shajal, toda prilika je bila prevelika. V cel vasi je bilo samo pet ali šest mož doma, vsi drugi so bili v Ameriki, doma so pa samevale pobožne ženske. Izmed vseh se je najbolj odlikovala Jernejčkovka. Kmalu so se pokazali nasledki njenega čistega življenja. Zmenil se je z njo tudi Janželj in bila je že drugič v blagoslovljenem stanu. Da s tem nje pobožni mož v Ameriki ni bil zadovoljen, se razume. Presedati je začelo tudi Janželjnu, zato je odšel l. 1905 v decembru v Ameriko. Komaj pa je prišel tja, že se je jela širiti govorica: Jernejček je Janželjna ustrelil v Ameriki. Spočetka ni nihče hotel prav verjeti, a končno so jela dohajati pisma iz Amerike, koja so potrdila bridko resnico: Janželj je mrtev, a Jernejček obsojen na smrt. Da se pa dogajajo take žalostne stvari med našim, nekdanj res dobrim ljudstvom, je v prvi vrsti kriva naša novodobna duhovščina. Sami žive skrajno pohujljivo, a v cerkvi cenzurirajo sovraštvo in politično nestrpnost. Greh je dandanes samo samostojno politično prepričanje. Morala bo polagoma popolnoma izginita. Ljudstvo je dobilo popolnoma napačne pojme o poštenju. Kaj na tem, ako stori kako krivico ali greh, saj gre k spovedi in odpuščeno mu je vse. Opravi še razne novodobne pobožnosti, in zadobi brezštevilna dni odpustkov. Končno pristopi še k raznim farškim društvam da par kronice farju in plača nekaj maš, pa je najboljši človek na svetu.

Detomor.

11. februarja je porodila posestnika hči Frančiška Stepič v Orehku pri Postojni nezakonskega otroka, katerega je djala na tla in mu ovila z vso silo okrog vrsta robec. Tudi je zgrabila dete z obema rokama za obraz in mu ga stiskala. Mrtvo truplo je skrila najprej v svojem kovčegu in ga zakopala 27. februarja v kleti. Morilko so izročili sodišču.

„ZDRAVI SE PREDNO SE RAZBOLIŠ.“

Tak uči sv. pismo knjiga modrosti Isusa sina Sirahovega v 18. poglavju na 19. strani.

Ta izrek je dobro, da si zapomni naše ljudstvo, kajti ako je komu na svetu potreba nauka o čuvanju zdravja, je v prvi vrsti to naše ljudstvo, katero navadno še le takrat išče zdravniške pomoči, ko bi bilo bolje poklicati duhovna.

Blagor onemu, kateri je zdrav, a kedor zdravje izgubi, je v nadlogo sebi in drugim. Zdrav človek je trden in vesel, njemu ne škoduje veter in zima. Jed in pijača mu diši in delo mu je o veselje. Nič ga ne boli in ničesar ne pogreša ter je popolnoma srečen in zadovoljen.

Zatoraj rojaki! ZAKAJ TRPITE IN BOLUJETE? Ako ste bolni in slabi, sploh, ako rabite zdravniške pomoči ter želite popolnoma ozdraviti, obrnite se sarvo na:

Dr. E. C. Collins Medical Institute

Kajti znano Vam je da je on edini, kateri Vam garantira in vas v resnici do kraja in popolnoma ozdravi bodisi katere koli bolezni kronične ali akutne kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanja las, luske ali prhute po glavi, srbenje, lišaje, mazole, ture, hraste in rane, nevrastenični glavobolji, kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni moške ali ženske, kakor tudi vsake **tajne spolne bolezni in napake**. On je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi jetiko točno in popolnoma.

Čitajte nekaj najnovejših priznanj, s katerimi re rojaki zahvaljujejo za popolno ozdravljenje.

OZDRAVLJEN: trganja po nogah in bolezni v prsih in želodcu.

OZDRAVLJEN: tajne bolezni in izpadanja las.

JOHN DUBIK,
17 Reed St., North Adams, Mass.

Javna zahvala.

SPRINGFIELD, ILLS.
DRAGI GOSPOD DR. E. C. COLLINS M. D.
NEW YORK.

Vam naznanim, da sem prejel Vašo poslano zdravila za srbeči lišaj in Vam se imam zahvaliti, ker so Vaša zdravila zares uspešna, kajti jaz sem sedaj popolnoma zdrav.

Vas pozdravljam s spoštovanjem

Johan Intihar,
1917 So. 15th Street,
SPRINGFIELD, ILL.

ALEX LOMBARDI,
Gleams Falls, N. Y.

Da bodete bolezen lažje spoznali pišite po knjigo „Zdravje“, katero dobite zastoj, uko pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Ako ste bolni ali slabi ter rabite zdravniške pomoči, natančno opišite svojo bolezen in naznanite, koliko časa že trpi in koliko ste stari in vse glavne vzroke radi katerih je bolezen nastopila in pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street,
New York, N. Y.

Zavod je odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldan, ob nedeljah in praznikih od 10 ure dopoldnan do 1 ure popoldnan.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

PODPISANI

Frank Gregorič

gostilničar

v Waukegan, Ill. 709 Market St.
se dragim rojakom priporoča.

Postrežba točna in solidna. Izbrana
vina in likerje, domače
in importirane smodke.

Rojaki dobe čedna prenočišča.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje
in kaditi najfinije unijske smodke.
Prigrizek prost in igralne mize na
razpolago. Rojaki dobe hrano in
stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Naznanje.

NASIM SLOVENSKIM PRIJATELJEM
IN ODJEMALCEM.

Dasi je božič ali sveti večer še daleč, vendar pa je čas omisliti si božična darila. n. pr. iz vrste fotografij.

Veliko, ali večina Slovencev ima prijatelje, sorodnike v stari domovini katere brezdomno najlažje iznenadijo, ako jim pošljejo svojo sliko ali svoje družine.

Radi tega ne odlašajte na zadnji dan ampak obiščite nas takoj v prvi priložnosti. Tudi se Vam zahvaljujemo za vso prejšnjo naklonjenost upajoč, da bodete cenili in vpoštevali naše točne in cene postrežbe, sedaj namenjene edino le za naše slovenske prijatelje in odjemalce, katerih napredek in vstrajnost je naša zahvala, ostajam z veleštovanjem

Willie

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom
Slovanom priporočava svoj lepo
urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne
druge pijače. Raznovrstne
fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna.
Vsak potujoči Slovenec dobro do-
C. HOFBAUER.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potreščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
alice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrst-na vina in likerje. Ima v zalogi tudi im-portirane, vina likerje, kakor tu-di lastnega pridelka.

P.J. DEDERICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zaimoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno omerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.

Afera med dvema časnikarjema v Belgradu.

Belgrajski "Dnevni List" priobčuje pod naslovom "Žalostno" to-le notico: "Dopisnik slovenskega klerikalnega lista 'Slovenca', ki uporablja ta list za svoja osebna razračunavanja, se je čutil razžaljenega zaradi izrazov, ki jih je o njem rabil g. Plut, dopisnik 'Slov. Naroda' v svojem dopisu iz Belgrada, ki smo ga mi pred dnevi priobčili v prevodu. In ta žalosten, dopisnik je našel snoči g. Pluta v hotelu "Takovo" in mu pretil, da ga ubije, ako ne preklči onega, kar je rekel o njem v "Slov. Narodu". Gosp. Plut je to odklonil in obvestil o tem redarstvo, izjavljajoč, da bo odbil vsak napad z orožjem v roki. In se-daj mora g. Plut, vedno na ulici no-siti revolver v roki, kakor da bi bil na Turškem. Žalostno je, da se do-pisnik Srblji prijateljskega lista, ki v svojih vestnih dopisih ni nikdar žallil Srbije niti srbskega naroda, nego ra-vno nasprotno, o Srbiji zelo simpa-tično in točno piše, mora čuvati svo-je življenje pred časnikarjem, ki je že preko svojega klerikalnega lista to-likokrat žallil in oklevetal Srbijo!"

O nevesti španskega kralja, Eni Battenberški.

so širili listi vest, da ne bo imela nikake dote. List "World" pa sedaj dokazuje, da bo imela princezinja le-po premoženje. Njena mati dobiva od države na leto 144.000 K, katerih niti polovico ne potroši. Ko se je le-ta 1885 poročila s princem Henrikom Battenberškim, ji je dala mati angleš-ka kraljica Viktorija, 2.400.000 K, a parlament ji je dovolil 720.000 K. Ra-zen tega si je prištedila 4.800.000 K, a ob smrti ji je dala mati 12 milijonov kron. Iz tega se vidi, da princezi-nja Ena ne pride kar tako praznih rok na španski prestol.

Bradate žene.

Splošno se sodi, da se žene, ki jih je narava po pomoti obdarila z brkami ali še celo s poraščeno brado, več ali manj oddaljuje od lastnosti, ki so sicer ženski lastne. Pariški antropo-log dr. Berillon je pred kratkim obja-vil jako zanimivo razpravo o bradatih žena. V tej razpravi trdi na podlagi mnogih skušenj, da so bradate žen-ske ravno tako dobre gospodinje in dobre žene in matere kot druge brez poraščene brade in brk, če ne morda še boljše. Take ženske imajo po na-vadi mnogo otrok in jih vzorno od-goje.

Kraljeva golobica.

Pokojni danski kralj Kristijan je imel navado, da je jutraj, ko je vstal pa bodi po zimi ali po leti, odprl ok-no svoje spalnice, odkoder se je vi-delo na vrt. Ko je odprl okno, prile-tela je kot sneg bela golobica, ki se je starega kralja tako privadila, da mu je jemala hrano iz roke. Tako je kralj vsako jutro, ko je vstal, zmatral za svojo dolžnost, da nahrani golobi-co. Ko je pred kratkim kralj umrl, prišla je golobica kot navadno na ok-no, katera je pa našla zaprto. Ves dan je čakala pri oknu, nihče je ni mogel spraviti proč. Tu se je je us-milil mladi kralj Friderik, ki hoče na-daljevati dobro delo svojega očeta in nadalje hraniti kraljevo golobčico.

Ubogi kadilci.

V Bristolu, kjer so največje tovar-ne za izdelovanje cigaret, se je usta-novila liga proti kajenju, in šeststo mladih deklet, 16 do 19 let starih je je priseglo, da ne dovolijo nikakega približevanja kadilcem, da predvsem nikoli ne poljubijo nobenega kadilca. Prisega je hudo zbegala bristolske mladeniče. Mnogo izmed njih je že sklenilo, da opuste tobak, večina pa je takih, ki hočejo počakati, da pridejo dekleta bolj v leta.

Kaj sme vse katoliški duhovnik po cerkvenih postavah?

Župnik Schmid v Bolcanu na Tirol-skem je imel ljubavno razmerje z ml-zarjevo ženo Begall, kateri je popla-ševal njeno ljubezen z raznimi veliki-mi "posojili". Ko je ženska vide-la, da se da iz Schmidu spraviti mnogo denarja, katerega ima ta v izobilju,

zahtevala je vedno več, kakor je bilo tudi njuno spolsko občevanje vedno pogostejše. Tekom poldrugega leta je dobila Begall od Schmidu 1590 K in je ugodila ta čas marsikaki naravnost neverjetni zahtevi Schmidovi, ki se je izkazoval kot najnesramnejši praec v marsikaterem oziru. Septembra lan-skega leta je pa Begall zahtevala od Schmidu kar 1100 kron skupaj. To je pa bilo pa posvečenemu avinjarju že preveč in je vložil proti svoji ljubici ovadbo zaradi izsiljevanja. Pri ob-ravnavi je Schmid priznal večinoma vse, kar je Begall povedala o svo-jem intimnem razmerju z njim. Pove-dala je pa veliko! Slikala je scene, ki prisegajo daleko srednjeveške sa-mostanske škandale. Tudi župnikova kuharica je vedela veliko lepega po-vedati, a kar je pravila, zdelo se ji je vse samoobsebnimi umevno. Begall je bila obsojena na 6 mesecev težke ječe zaradi izsiljevanja. Seveda se je vsa zadeva raznesla takoj po Bolcanu in vsakdo je pričakoval, da višja du-hovska oblast kaj stori proti Schmidu. A nihče se ni niti ganil. Zgodilo se je celo, da je Schmid pri neki procesiji par dni po obravnavi nosil prosto — Trenkwalderjevo mitro, dasi je celo krščansko socialni "Tiroler" publi-ciral tek obravnave. Šele ko se je jav-na nevolja proti Schmidu pokazala, očitno, ga je knezoškofijski ordinar-jat v Tridentu odstavil. Zdaj se je pa oglašil klerikalni list "Augsburger Postzeitung" in trdil, da je vse zla-gano, kar se pripoveduje o razmerju Schmidovem do Begalljeve, dasi je Schmid sam priznal vse posamezno-sti! Kaj takega morejo trditi le kler-ikalni listi, katerim resnica smrdi kot hudiču križ. H koncu bi si dovo-lili tole vprašanje: Kaj mora storiti katoliški duhovnik, da se npraveni čut njegovih kolegov upre temu in da ga njegovi duhovni predstojniki odstra-nijo zaradi tega dejanja? V pričujo-čem slučaju je prišlo do kaj takega le, ker je bil javen škandal napo-sled že prevelik.

Župnik na obtožni klopi radi umora.

Pod tem naslovom smo priobčevali poročila o porotni obravnavi v Zadru proti župniku Franu Tomaževiću, nje-govi ljubici Antonijeti Oštrici in žu-pnikovemu slugi Šimi Kovačeviću, ki so umorili župnikovo "teto" Ano Ran-čigaj, doma iz Gotovelj pri Celju. — Obravnava je končala s tem, da je sodišče obsodilo slugo Kovačeviča ra-di umora Ane Rančigaj na vislice, Antonijeto Oštrici radi prikrivanja u-mora na en mesec ječe. Župnika To-maževiča pa na 30 K globe, ker je pridržal neko pismo, ki ga je pisala Ana Rančigaj na Štajersko. V javnos-ti je ta razsodba vzbudila zlasti v pravniških krogih silno nevoljo, ker je obravnava jasno pokazala, da je bil na vešala obsojeni Kovačevič pri umoru Ane Rančigaj samo orodje v rokah interesovanih drugih; juristi-sodniki in odvetniki — so naglašali, da je pravorek porotnikov docela ne-logičen in v pravem oziru pravi ne-stvor. Na podlagi teh strokovnjaških mnenj je naš list v sklepnem poročil-u o obravnavi izrazil prepričanje, da misteriozna stvar o umoru Ane Ran-čigaj še s to razsodbo nikakor ni kon-čana, marveč da bo v najkrajšem ča-su še prišlo do revizije vsega procesa. Nismo mislili, da se bo tako hitro zgodilo. Kakor se namreč poroča iz Zadru, se bo morala obravnava proti župniku Tomaževiću, Antoniji Oštrici in Šimi Kovačeviću obnoviti, ker je na vešala obsojeni, sluga Kovačevič — očevidno iz straha pred smrtjo — po-dal važna razkritja o umoru Ane Ran-čigaj. Kakšna so ta razkritja se še ne ve natanko: ena vest zatrjuje da je Kovačevič priznal, da ga je župnik na-jel, da je izvršil zločin, drugi vir pa naglašajo, da je sluga izpovedal, da je Ano Rančigaj umoril skupno z Anto-nijeto Oštrici. Katera variacija odgo-varja resnici, je sedaj še težko dognati. To je pa gotovo, da igra župnik Tomaževič eno izmed glavnih vlog pri tem tajinstvenem zločinu in da je "Slovenec" zadnjič presagodal triumfi-ral, ko je bil župnik opreščen vsake krivde glede umora Ane Rančigaj!

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

Konklave 1. 1903.

III.

To je skelelo in bolelo. Avstrija je s tem pustila na cedilu rimsko cerkev, zavrgla vse svoje tradicije in končala starodavno svojo politiko, delati na pomnožitve papežev oblasti zato, da se ne ustanovi in ne utrdi italijanska narodna država.

Vatikanski krogi so bili tako iz sebe, da so hoteli kar pretrgati diplomatsko zvezo z Avstrijo. Samo političnemu taktu avstrijskega poslanika grofa Paara se je zahvaliti, da se to ni zgodilo. Avstrijski narodi pač lahko bridka obžalujejo, da se diplomatska zveza ni pretrgala. Ako bi se bilo to zgodilo, bi bila Avstrija seveda odgovorila z represalijami in — danes bi klerikalizem več ne moril narodov.

Ko je Vatikan uvidel, da napravi sam sebi največjo škodo, če pretrga diplomatsko zvezo z Avstrijo, je začel zahtevati, naj Avstrija slovesno izjavi, da alijanci pogodba z Italijo ne obsega ničesar, kar bi kazalo, da Avstrija več ne zahteva, naj se obnovi papeška država. Razume se samo ob sebi, da dunajska vlada take izjave ni hotela dati.

Tedaj je začel Vatikan zavratno, hudo vojno proti Avstriji in vatikansko časopisje je celo osebno grdilo cesarja Franca Jožefa in ga imenovalo med drugim celo avstrijskega Karla Alberta. Franc Jožef gotovo ni bil nikdar sovražnik Rima, a primerjali so ga s Karlom Albertom, ker ta v svojem političnem delu, kakor v svoji rodovini ni imel sreče. Pa pri tem ni ostalo. Papeški nuncij na Dunaju je mobiliziral klerikalno armado in klerikalci vseh narodnosti so v korist Rima delali svoji lastni vladni kjer so mogli težave ter ji metali polena pod noge. Tedaj je tudi kardinal Rampolla rekel kardinalu Vanutelliju: Po sklepih in načrtih rimske cerkve je Avstrija obsojena, da se razbije.

Vatikan je mislil, da na ta način prisili dunajske kroge, da po preteku dobe, za katero je bila sklenjena alijanca z Italijo, te alijance več ne obnove.

Vatikan je bil trdno prepričan, da je to alijanco razbil. Dunajski nuncij je bil to kot zagotovljeno stvar sporočil v Rim. A vsa ta upanja so se izjalovila. Kar naenkrat so listi sporočili, da je pogodba obnovljena. Papež je poslal nekega kardinala k poslaniku grofu Paaru vprašati, če je to resnično. Paar je odgovoril, da je pač v listih o tem čital, da pa nima nikakega oficialnega obvestila.

Leon XIII je bil skrajno razburjen in poslal je avstrijskemu poslaniku res impertinentno notp. V tem zgodovinskem dokumentu je trdil, da izvira vsa oblast avstrijskega cesarja od investiture rimskih papežev in se je osmelil iz naslova tega lastiti si pravico, da protestira proti vsaki pogodbi, ki bi jo Avstrija sklenila z Italijo in ki bi direktno in indirektno bila naperjena tudi proti zahtevanju, da se obnovi papeževa posvetna država.

Cesar je bil skrajno indigniran in je pisal papežu ostro pismo, v katerem je zavrnil njegov protest in pojasnil, da bi bil položaj rimske cerkve še veliko slabši, kakor je, če bi Avstrija ne ščitila cerkvenih interesov.

S tem pa razpor še ni bil poravnán. Čim bolj se je dunajska vlada trudila, da se priklupi Rimu s protežiranjem klerikalcev, tembolj je Rim intrigriral. Posebno je v to porabil postav o civilnem zakonu, ki je bila sprejeta v ogrskem parlamentu. L. 1886. je papež poslal avstro-ogrskim škofom nekako encikliko, s katero se je na najdrznejši način vtika v notranje zadeve naše monarhije in pozval škofo na boj zoper neklerikalne zakone. Ta poziv ni ostal brez uspeha. Vseled tega papeževga poziva se je klerikalstvo v državi na novo organiziralo in začelo na celi črti najhujši boj. Na Kranjskem je boj sprožil Missia. Dostikrat so politični otročaji pisali, da sta Missia in Mahnič začela svoj boj na ukaz z Dunaja. Resnica pa je, da sta ga začela na ukaz iz Rima. Ko je prišel kot nuncij sedanji kardinal Alfardi na Dunaj, se je boj še poostil in končno je moral odstopiti minister zunanjih del grof Kalnoky. Alfardi pa pobrati šila in kopita ter odriniti. Tudi poslanik grof Paar je moral odstopiti. Nje-

gov naslednik je bil ultraklerikalni grof Revertera. Ta se je trudil na vse načine, da bi poravnal nastalo nasprotje, a ni bilo mogoče. Tudi on je moral odstopiti in na njegovo mesto je prišel grof Szecsen, ki pa je tudi prav malo časa mogel izhajati z Rampolla.

Umevno je torej, da je na Dunaju vladalo najodkriteljsje sovraštvo. proti kardinalu Rampolli. Povrh je Rampolla dunajsko vlado šikaniral celo pri nesnatnih rečeh. Tako je minister zunanjih del grof Goluchowski predlagal svojega osebnega prijatelja, krakoveškega škofa Puzyna, za mesto nadškofa. Rampolla se je uprl in je zmagal. Puzyna, ki spada med najvišje poljsko plemstvo, je v merodajnih krogih jako priljubljen in zato je cesar naročil, naj ga vlada predlaga za kardinala. Rampolla je hotel preprečiti, da bi se to zgodilo. Napel je vse svoje sile, češ, Puzyna je premlad in nima nikakih zaslug itd. Rampolla je bil že skoro vse kardinale pridobil na svojo stran. Poslanik grof Szecsen je to izvedel in je provzročil, da je cesar lastnoročno pisal papežu in mu v kategoričnem tonu izrekel željo, naj imenuje Puzyna za kardinala. Rampolla se je sicer še upiral, a papež ni imel poguma kljubovati cesarju in Puzyna je dobil škrlat.

Dunajski in peštanski vladni krogi so, kakor je sedaj pač vsakemu umevno, videli v kardinalu Rampolli svojega največjega nasprotnika in jasno je, da so napeli vse sile, da preprečijo njegovo izvolitev za papeža.

V petek 31. julija 1903. so kardinali med prepevanjem "Venit creator" šli v procesijo v konklave. Prvi dan je bil posvečen formalnostim. Najprej je maršal konklava prisegel, da bo vestno izpolnjeval svoje dolžnosti potem pa so bile prečitane določbe Leona XIII glede postopanja pri volitvi papeža. Naslednjega dne zjutraj po maši so bili izvoljeni skrutinatorji in revizorji in potem se je začelo glasovanje.

Usoda je nanesla, da je bil kardinal Rampolla izvoljen prvim skrutinatorjem. Ko je Rampolla odprl prvi listek, je čital na njem ime Girolamo Gotti.

(Dalje prihod.)

Za oglase, dopise in njih vsebine ni od govorno ne uredništvo ne upravništvo.

Niže podpisani priporočam Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Amann & McCabe

mesarja

Milwaukee, Wis. 306.8 Reed St. Se priporočata slavnemu občinstvu V zalogi imata tudi kranjske klobase.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPETO DO 8 URE ZVEČER.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase. Upravništvo "GLAS SVOBODE".

ROJAKI!

Ako hočete kaditi dobre unijske smodke obrnite se na

ROBERTA HAHN

577 Clinton St. Milwaukee, Wis.

VSAK BODE DOBRO POSTREŽEN IN ZADOVOLJEN.

E. Pauch

gostilničar

663

Blue

Island

Ave.

Chicago,

Ill.

Se priporoča za obilen obisk.

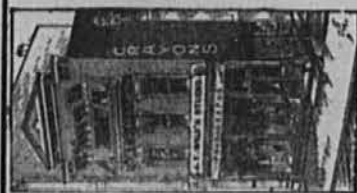
Zastonj dobite

Veliko sliko, ako naročite dvanaest kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. Maly,

570 W. 18. Str.

Dobro delo, zmerne cene.

PIJTE
GREENKO VINO TRIGLAV
in
Zalodnično Greničko Ban Jelčić, ki se izdeluje 568 W. 18. St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Izde se poštno argente po vseh mestih.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kodaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

Telefon urada Main 39.

Telefon stanovanja 229-Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,

544 Blue Island Ave.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago, se priporoča za popravljenjegov. instrumentov

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinije žganje in likerje in pristna, naravna vina.

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,

60th. & Greenfield Aves. West Allis, Wis.

COLORADO SLOVI PO SVOJI RODOVITOSTI

NAJUGODNEJŠA VOŽNJA V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

vožnja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitnejša dežela pod soincem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Znižana vožnje cene dne 7. aprila 1906.

Pišite po vožnje listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A. R. C. NICHOL, General Agent
Denver, Colo. 242 Clark Str., Chicago.

Znižane cene za

Naseljence

Samo \$2.00 več kot v eno stran za tje in nazaj.

Vsak torek (znižana cena \$7.00) iz St. Paul, Minneapolis, in DULUTH, MINN., NORTH DAKOTA, MANITOBA, WESTERN ONTARIO IN ZAPADNO CANADO.

Vsak prvi in tretji torek v februarju, Marcu, aprilu, maju, juniju, septembru, oktobru, in novembru v razne kraje v MONTANO, IDAHO, ZAPADNI DEL OREGONA, VZHODNI DEL WASHINGTONA IN VSHODNO BRITISH COLUMBIA

Veliki severozapad je kraj za vsacega. Gotova letna z najboljšimi trgi, kjer senaha-ja še veliko bogate zemlje po raznih okrajih po primerno nizki ceni.

Za proste brošure in informacije pišite na C. W. MOTT, Gen. Emigration Agent St Paul, Minn.

SPALNI VOZOV ZA TURISTE NA NORTAERN PACIFIC ŽELEZNICI

Glede vožnje pa obrnite na

A. M. CLELAND, Gen. Passenger Agent, St. Paul, Minn.

C. A. MATHEWS, 208 S. Clark Street, Chicago, Ill.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavniče in preskrbuje vrednostne listine po celim svetom posebnopu v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicago, Ill. 657 W. 18 Str., ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati sveče, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.